

Maade end hidtil, saa de sammensparede Penge nu kun gives til Alderdomsunderstøttelse og Begravelseshjælp. Der er jo et gammelt Ord, der klinger godt i manges Øren, nemlig, at vi skulle være villige til at give Hjælp til Selvhjælp. Naar Folk vise, at de ville noget selv, er det en Opfordring baade for den enkelte som for Samfundet at træde støttende til. Jeg er overbevist om, at dette er et saa smukt Værk af disse udmærkede Husmænd, hvis store Flertal netop findes i Midt- og Vestjylland, hvor Kaarene ikke ere de heldigste, at vi fra alle Sider maa være venlig stemte over for det. Finansudvalget har været enigt om at foreslaa uden videre at henvise dette Andragende til den højtærede Landbrugsminister. Selv om Bevilningen skulde blive 5,800 Kr., kunne vi ikke have noget imod at anbefale det, naar der derved opnaas, at den virkelig kommer de trængende, der selv have bidraget til Hjælpen, til gode. Derfor kan jeg paa det bedste anbefale dette Andragende til Ministeren.

Endnu er der et Andragende til Landbrugsministeren, nemlig det under Nr. 46. Vi have allerede haft det for paa § 27 paa Finansloven i Fjor, da det vedtoges at give et Laan paa 50,000 Kr. Der var mange og gode Grunde til at støtte denne Sag. For det første, at de allerfleste af Pengene til dette Engvandsanlæg vilde kunne være sparede, hvis der ikke havde været de uheldige Grænseforhold. Efter Opfordring af Lodsejerne derovre har jeg været der og set paa Forholdene. Engvandsanlægene ligge dels i Ribe Amts 3dje Valgkreds, dels i Ribe Amts 4de Valgkreds. Laanet er garanteret af de paagældende Kommuuer, men hvor underligt det lyder, maa disse Engvandskanaler paa Grund af Grænseforholdene paa et ganske kort Stykke, jeg tror 3 Fjerdingvej, skære ikke mindre end 4 Chausseer, nemlig Kolding-, Brøderup-, Holsted- og Ribe-Chausseen. Nu komme de paagældende Amter naturligtvis og sige: Ja I maa gerne faa Lov til at bygge de Broer, men paa eders egen Bekostning. Man kan jo godt forstaa, at Udgifterne ville blive meget store, naar der skal anlægges 4 Broer saaledes, som Amterne maa forlange dem, og de skulle svare til Chausseerne. Nu er der ikke noget Tab ved denne Sag for Statskassen, for der er Garanti for Pengene, og de ville blive betalte tilbage igen; man forlanger kun, at Staten skal udlaane Pengene uden at have nogen Fordel deraf. Og jeg tror, at Stats-

kassen kan laane sine Penge ud til 3²/₅ pCt. uden at have Tab derved. Det gjorte Overslag har vist, at 50,000 Kr. ikke ville slaa til, men at man skal have 70,000 Kr., og derfor anmoder man om at faa 20,000 Kr. til paa samme Betingelse. Nu beraabe de sig ganske vist derovre paa, at den preussiske Stat laaner ud til et Par Procent, men vi have dog ikke turdet forlange, at Ministeren skulde gaa saa langt ned, skønt der kunde være god Grund dertil. Vi vide jo ikke, hvor mange Penge det behager Preussen at øse udovre i Sønderjylland for derved at agitere for Tyskheden. Vi vide ikke, om de ellers laane Penge ud paa samme Betingelser andre Steder. At de gøre det paa det Sted er vitterligt, og det er altsaa vel sagtens Udenrigspolitik fra deres Side, det tør jeg dog ikke udtale mig nærmere om. Udvalget anbefaler i alt Fald, at de paagældende Lodsejere med den Garanti, de kunne give, faa de 20,000 Kr. til Laans under saadanne Vilkaar, at Staten ingen Fordel har deraf, men heller intet Tab. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale de 3 Andragender, hvoraf et er henvist til Overvejelse, medens de to andre pure ere henviste til den højtærede Landbrugsminister.

Landbrugsministeren (A. Hage): Angaaende det af den ærede Ordfører omtalte Andragende under Punkt 20 fra Plantør Brüel, skal jeg tillade mig at bemærke, at naar Ministeriet efter at have indhentet sagkyndig Dom om det Værk, han allerede har udgivet om Klitterne, kommer til den Erkendelse, at det er et Værk, som bør støttes, idet det har Betydning for den Sag, det behandler, vil Ministeriet ikke være uvilligt til at træde hjælpende til; men indtil Ministeriet altsaa er i Stand til at fælde en Dom om, hvorvidt dette Værk fortjener at støttes, maa jeg tage en vis Reservation over for Andragendet. — Om det næste af den ærede Ordfører omtalte Andragende under Nr. 39 fra „Jydsk Husmandsforening“ maa jeg sige, at jeg fuldt ud kan slutte mig til den ærede Ordførers Udtalelser angaaende det fortjenstfulde i, at en Del Smaakaarsfolk have sluttet sig sammen for at spare nogle Penge op til deres gamle Dage, men jeg maa dog gøre den Bemærkning, at efter de Oplysninger, der medfølge, synes en væsentlig Del af Beløbet at være medgaaet til Begravelseshjælp og ikke just til Alderdomsunderstøttelse. Den ærede Ordfører udtalte, at Rigsdagen altid har vist sin Sympati for denne Sag,